

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อแสวงหาแนวทางการเพิ่มจำนวนนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนให้เข้ามารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. เพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการเชิงวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตให้แก่นักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนในโอกาสต่อไป

ในการตอบสนองวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาปัญหา และความต้องการของนักศึกษาจีน ทั้งในด้านการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และความต้องการด้านอื่นๆ ในการนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมหรือผสมวิธี (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบกัน

การวิจัยเชิงปริมาณมุ่งสำรวจทัศนคติของนักศึกษาจีนจำนวน 99 คน เกี่ยวกับคุณภาพอาจารย์ ความเหมาะสมของสถานศึกษา สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศของการศึกษา คุณภาพของการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพการให้บริการอื่น ๆ และความสะดวกที่ได้รับ ความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา ความต้องการประกอบอาชีพในอนาคต และความต้องการเมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาจีนต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยจำแนกตามภูมิภาคหลังของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คณะวิชาที่เรียน ชั้นปีที่เรียน เพศ อายุ ประสบการณ์การภาษาไทย อาชีพบิดามารดา ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม และเหตุผลที่เลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (simple random sampling) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง 80 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ ดังรายละเอียดในบทที่ 2 และบทที่ 3

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยเจาะลึกปัญหาและความต้องการของนักศึกษาจีน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และสัมภาษณ์รายบุคคล นักศึกษาจีนจำนวน 70 คน เพื่อนไทยของนักศึกษาจีนจำนวน 42 คน และอาจารย์ผู้สอน / อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 25 คน นอกจากนี้มีการทำการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) นักศึกษา 4 หลักสูตรใน 3 คณะวิชา ข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยดังรายละเอียดในบทที่ 2 และบทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพจะถูกนำมารวมกัน และพิจารณา ร่วมกัน วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาไว้ในบทที่ 2 เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเป็นคำตอบวัตถุประสงค์ การวิจัย ทั้งสองข้อดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นของบทนี้

6.2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

6.2.1 ภาพรวม

พบว่า นักศึกษาจีนมีระดับทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในระดับเห็นด้วยมาก เรียงอันดับจากต่ำสุดไปสูงสุด ได้ดังนี้

1. คุณภาพการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. คุณภาพอาจารย์
3. คุณภาพการให้บริการและความสะดวกที่ได้รับ
4. ความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ
5. ความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของปัญหาที่ควรได้รับการเอาใจใส่ / ปรับปรุง / แก้ไข เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1) คุณภาพบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกข้ออยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” เรียงลำดับจากข้อที่มีอันดับต่ำสุดไปสูงสุด ได้ดังนี้

- นักศึกษาพึงพอใจกับการบริการ Internet น้อยที่สุด
- สูงขึ้นมาคือ การใช้บริการห้องสมุด
- ถัดมาคือ ความพึงพอใจกับการบริการห้องสมุด
- อันดับสูงสุดคือ การใช้บริการ Internet

2) คุณภาพอาจารย์ เริ่มด้วยอันดับต่ำสุดไปสู่อันดับ สูงสุด ของระดับ ทัศนคติ “เห็นด้วยมาก” ทุกข้อ

- อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำในเรื่องการประกอบอาชีพ
- นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษานอกห้องเรียน เพื่อขอคำแนะนำ
- นักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนในการแก้ปัญหา
- อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการเรียน
- อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือในด้านความเป็นอยู่
- นักศึกษาพึงพอใจในการแนะนำเมื่อแรกเข้าศึกษา (ปฐมนิเทศ)

3) คุณภาพการให้บริการและความสะดวกที่ได้รับ เริ่มด้วยอันดับต่ำสุดไปสู่ระดับสูงสุดตามลำดับ 2 ข้อแรกอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก”

ส่วนข้อสุดท้ายในระดับ “เห็นด้วยมากที่สุด”

- ความพึงพอใจกับสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักศึกษาต่างชาติได้รับ
- นักศึกษาได้รับความสะดวกในการติดต่อกับมหาวิทยาลัย
- นักศึกษาได้รับความสะดวกในการใช้บริการต่ออายุวีซ่า

4) ความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ เริ่มด้วยอันดับต่ำสุดไปสู่ระดับสูงสุดตามลำดับ ซึ่งทุกข้ออยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก”

- นักศึกษารู้สึกปลอดภัยในหอพัก

- นักศึกษารู้สึกปลอดภัยในการเดินทางมาเรียนในมหาวิทยาลัย
  - นักศึกษารู้สึกปลอดภัยในบริเวณมหาวิทยาลัย
  - นักศึกษาพึงพอใจสภาพห้องเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน
- 5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

ประเด็นที่นักศึกษามีเพียงข้อเดียว คือ นักศึกษามีความเห็นว่าได้รับคำแนะนำจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนในการแก้ปัญหาการเรียนในระดับ “เห็นด้วยมาก”

6.2.2 ด้านความต้องการของนักศึกษาจีน

ในด้านความต้องการในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่สนใจ “ค้าขาย” รองลงมา คือ การเป็นพนักงานในบริษัท ส่วนสถานที่ที่จะประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ คือ หางานทำในประเทศไทย รองลงมา คือ กลับไปทำงานในประเทศจีน

ในด้านความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งน่าจะเป็นคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย เรียงจากอันดับสูงไปสู่ระดับต่ำ ซึ่งอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ทุกข้อ ดังนี้

- อยากให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนไทย-จีน โดยทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน
- อยากเห็นมหาวิทยาลัยจัดให้มี “มุนักศึกษาต่างประเทศ” เพื่อพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำ
- อยากให้มหาวิทยาลัยจัดหาที่พักให้นักศึกษาต่างชาติ
- อยากให้มหาวิทยาลัยมีบริการแนะนำในเรื่องการปรับตัวและการดำรงชีวิตประจำวัน
- อยากให้มหาวิทยาลัยมีบริการสอนเสริมเรื่องการใช้ภาษาไทย
- อยากให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและการพูดภาษาไทยในที่สาธารณะ (โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม)
- อยากให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการฝึกอบรมการเขียนภาษาไทยภาคพิเศษ (โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม)
- อยากให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการฝึกอบรมภาษาอังกฤษในระดับสูง (โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม)

6.2.3 การทดสอบสมมติฐาน

1) นักศึกษาที่มีคณะเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานนี้

2) นักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานข้อนี้

3) นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบ พบว่า สมมติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับ โดยในภาพรวมความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .001 และความแตกต่างในรายด้าน มี 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพอาจารย์ ด้านคุณภาพการให้บริการ ความสะดวกที่ได้รับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณภาพการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พบความแตกต่าง พบว่านักศึกษาเพศชายมีระดับทัศนะสูงกว่านักศึกษาเพศหญิงในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ยกเว้นด้านสุขภาพ บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

4) นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ไม่อาจเปรียบเทียบทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนได้ เพราะตัวแปร “อายุ” ไม่อาจถือว่าเป็นตัวแปร เนื่องจากนักศึกษา 78 คนจาก 80 คน มีอายุ 20-25 ปี ที่มีอายุนอกกลุ่มมีเพียง 2 คน คือ ต่ำกว่า 20 ปี 1 คน และสูงกว่า 25 ปี เพียง 1 คน จึงต้องตัดสมมติฐานข้อนี้ทิ้ง

5) นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนภาษาไทยต่างกันมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า สมมติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับ โดยในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความแตกต่างในระดับรายด้านมีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพอาจารย์ และด้านคุณภาพการให้บริการความสะดวกที่ได้รับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่เหลือไม่พบความแตกต่าง และพบว่ากลุ่มที่แตกต่างคือ กลุ่มที่เรียนภาษาไทยเพียง 1 ปี ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่เรียนภาษาไทย 2 หรือ 3 ปี

6) นักเรียนที่มีอาชีพบิดามารดาแตกต่างกันมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่าสมมติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับ โดยเน้นในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระดับรายด้านมีความแตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือ ด้านคุณภาพอาจารย์ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

7) นักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีสมมติฐานต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน สมมติฐานข้อนี้ได้รับการปฏิเสธในภาพรวม แต่ในระดับรายด้านได้รับการปฏิเสธทุกด้าน ยกเว้นด้านเดียวที่ได้รับการยอมรับ คือ ด้านคุณภาพอาจารย์ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่ากลุ่มที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่มีระดับคะแนนสะสม B+ และ B แตกต่างจากกลุ่ม C และ D+ ที่ระดับ.05

8) นักศึกษาที่มีเหตุผลที่เลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน สมมติฐานข้อนี้ได้รับการยอมรับในภาพรวม โดยพบความแตกต่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากัน .05 และความแตกต่างในระดับรายด้านมีเพียง 2 ด้านที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ และที่ระดับ .01 คือ ด้านคุณภาพอาจารย์ ทั้งนี้ นักศึกษากลุ่มที่เลือกเพราะผู้ปกครองแนะนำ มีทัศนะที่แตกต่างไปจากนักศึกษากลุ่มอื่น ทั้ง 3 กรณีมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

6.3 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ปรากฏในบทที่ 5 จากการสัมภาษณ์นักศึกษาจีน การจัดการประชุมกลุ่มย่อยนักศึกษาจีน การสัมภาษณ์เพื่อนนักศึกษาไทยและสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา สรุปเป็นประเด็นต่างๆ ที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

6.3.1 ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาจีน

1) การรู้จักมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่เกิดจากการที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่ทำ MOU กับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตแนะนำ รองลงมาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอื่นๆ แนะนำ และอันดับที่ 3 คือ เพื่อนนักศึกษาจีนแนะนำ

2) ผู้ให้ความช่วยเหลือให้มาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเกือบทั้งหมดได้รับทุนการศึกษา จาก บิดามารดา (95.71%) ช่วยเหลือตนเองเพียง 1.43%

3) เหตุผลในการเลือกหลักสูตรศึกษา ส่วนใหญ่ เพราะชอบภาษาไทย/วัฒนธรรมไทย/ประเทศไทย และอยากทำงานเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย เพราะเป็นภาษาที่มีคนเรียนน้อย หางานได้ง่าย เรียนง่าย

4) เหตุผลที่เลือกศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่สำคัญที่สุด คือ มี MOU กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนและมีค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่สูง ส่วนมหาวิทยาลัยอื่นๆที่รู้จักกันมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5) ผู้ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ รองลงมา เป็นเพื่อนนักศึกษาไทย และเพื่อนนักศึกษาจีนตามลำดับ มีผู้ตอบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตช่วยเหลือเพียง 1 คน (1.04 %) เท่านั้น

6) เพื่อนสนิทในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนชาวจีน 67.14% เพื่อนชาวไทย 25.71% และนักศึกษาเห็นประโยชน์ของการมีเพื่อน 92.86%

7) ในด้านการปรับตัว ที่พบมากที่สุดไปหาน้อยมีลำดับคือ ความเป็นอยู่ (29.30 %) อาหารการกิน (24.24 %) อากาศ (19.19 %) ส่วนการศึกษา การเดินทาง และการใช้ภาษาไทยปรับตัวได้น้อยมาก

8) ปัญหาสำคัญในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การเรียนการสอนเป็นภาษาไทยไม่เหมาะสม ไม่ทำให้เกิดการพัฒนา เพราะไม่เข้าใจภาษาไทย ไม่เข้าใจวิธีการสอน และไม่เข้าใจข้อสอบ หอพักไกลจากตึกเรียน เดินทางลำบากและหอพักอากาศร้อน มีปัญหาห้องสมุดคือ ไม่มีบัตรยืมหนังสือ และค้นหาเอกสารไม่เป็น หนังสือเรียนมีน้อย ไม่มีรถรับส่งไปเรียน บางครั้งไปเรียนไม่ทัน รู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่สะดวกในการเดินทางไปไหนมาไหน สาขาธุรกิจการบินยากเกินไป จบยากและไม่ได้เรียนกับนักศึกษาไทยทำให้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาไทยน้อย เพราะมีเพื่อนคนไทยน้อย เช่นหลักสูตรการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ

9) สถานที่ท่องเที่ยวที่นักศึกษาสนใจ และ/หรือ เคยไปเที่ยวชมได้แก่ ทะเล ภูเขา และสถานที่ทางวัฒนธรรม เช่น ทะเลจังหวัดกระบี่ (เกาะพีพี) ทะเลจังหวัดภูเก็ต ดอกไม้ดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ วัดอรุณราชวราราม วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระบรมมหาราชวัง ตลาดน้ำอัมพวา เป็นต้น

10) นักศึกษาจีนมีความประทับใจในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นส่วนใหญ่ (57.14%) โดยประทับใจหลายด้าน อาทิ การบริการของมหาวิทยาลัย อุปกรณ์ในห้องเรียนดี ระเบียบเรียบร้อยมาก อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา และสอนดีประทับใจ อาจารย์มีน้ำใจและให้ความสำคัญกับนักศึกษา มีการจัดกิจกรรมต่างๆ และมีที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลากหลาย ในขณะที่นักศึกษาส่วนน้อยไม่ประทับใจ (21.43%) โดยให้ตัวอย่างเช่น อาจารย์และนักศึกษาไทยมาสายบ่อยมาก และรับโทรศัพท์ในห้องเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน

11) ความคิดเห็นในการแนะนำเพื่อนให้มาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ (72.56%) จะแนะนำเพื่อนมาศึกษา เพราะอาจารย์เป็นคนดี มีเพื่อนที่ดี การบริการดี และเป็นมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงไกล่ไกลกลางเมือง ทำให้สามารถสัมผัสสิ่งใหม่ๆ ได้มากมาย มีกิจกรรมดีๆ ได้ไปท่องเที่ยว ค่าเล่าเรียนก็ไม่ค่อยแพง มีสาขาที่ชอบ จะแนะนำเพื่อนที่รู้ภาษามากมาเรียน เพราะหากไม่เก่งก็จะไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาแต่ร้อยละ 15.71 % จะไม่แนะนำใคร เพราะรู้สึกไม่ค่อยดีกับมหาวิทยาลัยในหลายด้าน อาทิ เนื้อหาในห้องเรียนไม่ค่อยชัดเจน ไม่ค่อยมีหนังสือเรียน ยืมหนังสือที่ห้องสมุดไม่ได้ วิธีการสอนของอาจารย์คนไทยไม่เหมือนที่จีน รู้สึกยากลำบากไม่ค่อยได้รับความรู้ เรียนไม่รู้เรื่อง อาจารย์ให้ความสำคัญกับนักศึกษาจีนน้อยเกินไป กิจกรรมสำหรับนักศึกษาจีนน้อย มีวัฒนธรรมที่ต่างกัน และไม่มีเพื่อนเรียนภาษาไทยเลย การเดินทางไปเรียนไม่สะดวกไม่มีรถรับ-ส่ง

12) สิ่งที่มหาวิทยาลัยฯ ควรปรับปรุงตามความคิดเห็นของนักศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ (ความถี่ในการตอบ) ได้แก่ รายละเอียด/ เนื้อหา/ การสอนให้ชัดเจน ควรจัดวิชาให้เหมาะสมกับนักศึกษาจีน เพิ่มการสอนการทำอาหารไทย วิชาวัฒนธรรมไทย และวิชาอื่นๆ ที่จำเป็น หอพักนักศึกษาอยู่ไกล ไป-มาเรียนไม่สะดวก ควรมีรถรับ-ส่ง หอพักอากาศร้อน พื้นที่มหาวิทยาลัย ห้องเรียน หอพัก และโรงอาหาร คับแคบควรขยายเพิ่มเติม อาจารย์ควรเข้าสอนตรงเวลา ควรจัดการแผนผังการสอนไว้สำหรับนักศึกษาจีนโดยเฉพาะ ควรจัดการสอนเสริมภาษาไทย หรือจัดให้เรียนร่วมกับนักศึกษาไทย ควรจัดให้มีบัตรนักศึกษาเพื่อให้ยืมหนังสือจากห้องสมุด และการแนะนำวิธีค้นหาเอกสารในห้องสมุด อาจารย์ไม่ควรรับโทรศัพท์ขณะการสอน ควรสร้างสนามกีฬา ศูนย์ออกกำลังกาย และยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น ควรเพิ่มหนังสือจีนให้มากขึ้น การสอนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ควรใช้ภาษาอังกฤษในการสอน ควรมีระบบความปลอดภัยให้เข้มงวดสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ ควรพัฒนาอินเทอร์เน็ตให้มีความเร็วสูง และไม่ควรเก็บค่าอินเทอร์เน็ต นักศึกษาปีแรกควรให้เรียนในวิทยาเขต กรุงเทพฯ และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาประกอบอาหารเองได้ในหอพัก

13) การประกอบอาชีพภายหลังจบการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่(50 %) เลือกที่จะไปประกอบอาชีพ ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน อาทิ ค้าขายระหว่างจีน-ไทย เป็นคุณครู อาจารย์ หรือรับราชการ เป็นเลขานุการ ทำงานเกี่ยวกับธุรกิจการบิน และการท่องเที่ยว เช่น เป็นเจ้าของร้านอาหาร คนที่ไม่เลือกประกอบอาชีพในไทยให้เหตุผลว่าไม่ชอบที่คนไทยไม่ตรงเวลา และรุดตมมากอย่างไร นักศึกษาก็ดีมีนักศึกษาร้อยละ 37.14 %สนใจจะประกอบอาชีพในประเทศไทยสนใจที่จะเป็นไกด์ให้คนจีนที่มาเที่ยว เป็นล่าม อาจารย์สอนภาษาจีน บางคนอยากทำงานบริษัทจีนที่อยู่ในประเทศไทย เพราะคนไทยมีน้ำใจ ใจเย็น เมืองไทยหางานง่ายกว่าที่จีน และอยู่ได้สบาย

6.3.2 ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

- 1) ปัญหา อุปสรรคในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
  - มีจุดอ่อนในเรื่องความรู้ภาษาไทย จึงไม่เข้าใจเนื้อหา อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ครอบคลุมเพียงพอ ไม่มีหนังสือหรือเอกสารประกอบการสอนแจก และอาจารย์เข้าสอนไม่ตรงเวลา
  - บริการห้องสมุด มีปัญหาที่นักศึกษายืมหนังสือจากห้องสมุดไม่ได้ เวลาบริการมีน้อยเกินไป ความเร็ว Internet ในการใช้งานต่ำ ค้นข้อมูลได้ช้า
  - มีปัญหาการดำรงชีวิต อาทิ หอพักอยู่ไกล เดินทางไม่สะดวก ค่าใช้จ่ายในเมืองไทยค่อนข้างสูง โดยเฉพาะค่าเอกสาร ตำรา ค่าโทรศัพท์ นักศึกษาที่ศึกษาที่หัวหินจะสะท้อนปัญหาค่าครองชีพเป็นพิเศษ บริโภคอาหารไทยไม่ค่อยได้เพราะมีรสจัด
  - ในด้านวัฒนธรรม นักศึกษาจีนให้ความสำคัญกับวันหยุดตามประเพณีจีนมาก ต้องการให้หยุดเรียนและจัดกิจกรรมตามประเพณี
  - ความสัมพันธ์กับเพื่อนคนไทยมีน้อยเพราะมีปัญหาด้านภาษา มีความละอายที่จะพูดไทย หรือขอความช่วยเหลือจากคนไทย
  - ปัญหาอื่นๆ เช่น ไม่สามารถทำอาหารได้เองในที่พัก อากาศในเมืองไทยร้อน พื้นที่ของมหาวิทยาลัยคับแคบ สนามกีฬามีไม่พอ เป็นต้น
- 2) แนวทางการปรับปรุงการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
  - ปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน อาทิ มีเอกสาร/หนังสือประกอบการสอน อาจารย์ผู้สอนควรสอนให้เนื้อหาครอบคลุมชัดเจน วิธีสอนควรให้เกิดความเข้าใจได้ดี อาจใช้ภาษาอังกฤษประกอบ และเข้าสอนให้ตรงเวลา มีหลักสูตรเสริมความรู้/ปรับพื้นฐานภาษาไทย/และวัฒนธรรมไทย เป็นต้น
  - การให้บริการเสริมความรู้ทางวิชาการ เช่น การปรับปรุงระบบห้องสมุดให้เกิดความสะดวกในการยืมหนังสือ เพิ่มความเร็วบริการ Internet จัดให้มีทีวีเตอร์หรือครุฝึกสำหรับกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการ มีบริการช่วยค้นข้อมูล เป็นต้น
  - ช่วยเหลือในการดำรงชีพ อาทิ จัดให้มีรถรับ-ส่ง นักศึกษามีกำหนดเวลาแน่นอน ให้บริการบัตรรถโดยสารประจำทางและรถไฟฟ้า จัดให้มีที่พักให้สะดวกในการเดินทาง จัดให้มีอาหารจีนขายในโรงอาหาร มีจุดบริการโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ สนับสนุนอุปกรณ์จำเป็นในการเรียน เช่น Template ราคาถูก บริการจัดหางานพิเศษให้ทำนอกเวลาเรียน เป็นต้น
  - สนับสนุนกิจกรรม วัฒนธรรม อาทิ จัดกิจกรรมวันเทศกาลของจีน งดการเรียนการสอนในวันนั้นๆ จัดกิจกรรมให้นักศึกษาจีนร่วมกับนักศึกษาไทยโดยสม่ำเสมอ จัดให้มีสถานที่จัดนิทรรศการ ประเพณีวัฒนธรรมจีน เป็นต้น
  - ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างชาติ อาทิ ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ จัดหลักสูตรร่วม ไทย-จีน โดยสื่อสารสากล ส่งเสริมให้นักศึกษาไทยเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) จัดฝึกงานร่วมกับนักศึกษาไทย สนับสนุนกิจกรรมรื่นเริงระหว่างนักศึกษาไทย-จีน และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมต่างๆ มีบริการจัดทัศนศึกษาในช่วงวันหยุด เป็นต้น

- จัดกิจกรรมสนับสนุนอื่นๆ อาทิ จัดให้มีอนาคตในทุกวิทยาเขต คัดเลือกหอพักในแบบต่างๆให้กับนักศึกษา โดยมีห้องประกอบอาหารที่นักศึกษาจีนสามารถใช้ได้ จัดกิจกรรมการออกกำลังกายให้กับนักศึกษา

3) แนวทางการส่งเสริมให้นักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาเพิ่มขึ้น

- จัดทำตัวอย่างการเรียนการสอนเผยแพร่ในรูปแบบสื่อผสม (mixed media) ออกเผยแพร่ตามช่องทางต่างๆ

- จัดทำเอกสารรายละเอียดของหลักสูตรออกเผยแพร่ ทั้งภาษาไทย จีน และอังกฤษ

- จัดหลักสูตรให้มีวิชาเลือกหลากหลาย และมีคณาจารย์ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ เป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร

- สอบถามความคิดเห็นผู้ปกครองของนักศึกษาชาวจีน โดยอาจผ่าน Internet

- จัดให้มีทุนสนับสนุนการเรียนและเผยแพร่

- สนับสนุนด้านการเรียนด้านต่างๆ และเผยแพร่

- จัดกิจกรรมแนะนำหลักสูตร เช่นการแลกเปลี่ยนดูงานระหว่างนักศึกษาไทย-จีน

จีน

6.3.3 ผลการศึกษาทัศนะของเพื่อนนักศึกษาไทย

1) ปัญหา/อุปสรรคของนักศึกษาจีน

- ปัญหาการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย นักศึกษาไม่เข้าใจคำพูดของคนไทยอย่างทอ้งแท้ ฟังอาจารย์สอนไม่ทัน และใช้ภาษา ผิดกาลเทศะ ทำให้เป็นอุปสรรคในการติดต่อสื่อสาร

- ปัญหาด้านสังคม-วัฒนธรรม ปัญหาทางภาษาทำให้นักศึกษาจีนมีสภาพโดดเดี่ยว และมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนไม่เพียงพอ

- ปัญหาอื่นๆ เช่น นักศึกษาจีนไม่คุ้นเคยกับอากาศร้อน ไม่ชอบรับประทานอาหารซึ่งมีรสจัด และบางคนกลัวตัวแรง

2) การให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาจีนจากนักศึกษาไทย

- เรื่องการใช้ภาษาไทย

- เรื่องการเรียน อาทิ การทำการบ้าน คำบรรยายของอาจารย์ งานกลุ่ม และการแก้ปัญหาวิชาต่างๆ

- การพาไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ สถานที่ในมหาวิทยาลัย สถานที่ท่องเที่ยว

- การแจ้งข่าวสารต่างๆ เช่น ประกาศคณะวิชา การเปลี่ยนแปลงห้องเรียน

- วัฒนธรรมไทย เช่น การทักทายผูกมิตรกับนักศึกษาจีน แนะนำการปรับตัวให้เข้ากับคนไทยและถูกกาลเทศะ สอนการทำอาหารไทย

3) ความประทับใจในตัวนักศึกษาจีน

- เพื่อนนักศึกษาไทยส่วนมากให้ความเห็นว่านักศึกษาจีนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ภาษาไทย ชยัน มุ่งมั่นในการศึกษา มีความมั่นใจในตนเอง เสนอผลงานได้ดี ทำงานกลุ่มได้ดี

อ่อนน้อมถ่อมตน มีอัธยาศัยดี มนุษย์สัมพันธ์ดี น่ารัก เป็นกันเอง สุภาพ ปรับตัวง่าย มีน้ำใจ เอื้ออาทร พุดจาติ

4) จุดอ่อนที่นักศึกษาจีนควรปรับปรุง

- การใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ควรฝึกพูดให้มีสำเนียงชัดเจน รวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษ

- การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย เช่น รู้จักกาลเทศะ ไม่พูดเสียงดัง ใช้เสื้อผ้าที่สะอาด ขจัดกลิ่นตัว แต่งกายเป็นระเบียบ ศึกษาสังคมวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น

5) คำแนะนำให้มหาวิทยาลัย 7 ประการ

- ด้านหลักสูตรควรปรับให้ “ง่าย” ต่อการเรียนรู้ แต่ “เข้มข้น” จัดหลักสูตรสอนเสริมภาษาไทย วัฒนธรรมไทย และภาษาอังกฤษ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักศึกษาไทย-จีนทำร่วมกัน จัดให้นักศึกษาไทย เรียนร่วมกับนักศึกษาจีน

- ด้านการเรียนการสอน อาจารย์ควรสอนให้ช้าลงและถ้าสามารถสื่อสารภาษาจีนได้ในแต่ละแขนงวิชาจะเหมาะสม ควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น แจกหนังสือ/ตำราภาษาอังกฤษเพื่อช่วยนักศึกษา และควรสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

- ด้านการประชาสัมพันธ์และอื่นๆ ควรปรับปรุงการออกประกาศและแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้ชัดเจนและทั่วถึงนักศึกษาจีน ควรให้ความรู้ในเรื่องการดำเนินชีวิต การปรับต่อการเดินทางสอนที่ต่างๆ ปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทาง ที่อยู่อาศัย และอาหาร และทำทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาจีน

6.3.4 ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา

1) เรื่องที่ให้คำปรึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ

- ด้านวิชาการ อาทิ การศึกษา การเรียนรายวิชาต่างๆ การทำรายงาน การนำเสนอและการแต่งกายในการนำเสนอ การศึกษาต่อ การฝึกงาน การหางานทำ ตลอดจนอาชีพในอนาคต

- ด้านการดำเนินชีวิต อาทิ เรื่องส่วนตัว/ครอบครัว การดำรงชีวิตในประเทศไทย การปรับตัว การวางตัว บุคลิกภาพ การรักษาความสะอาดของร่างกาย

- ด้านภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย อาทิ การให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย การใช้ภาษาไทย การอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง การสนทนาในชีวิตประจำวัน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

- ด้านการบริหาร อาจารย์ทำหน้าที่จัดอาจารย์สอน ติดต่อ/จัดหาสถานที่ฝึกงาน ติดต่อการทำใบอนุญาตทำงาน

2) ปัญหา/อุปสรรคของอาจารย์

- ปัญหาการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจีนเกิดขึ้นเพราะนักศึกษาจีนมีความรู้ภาษาไทยไม่เพียงพอจึงส่งผลให้นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ส่งงาน ลอกการบ้าน และข้อสอบ

- อาจารย์ต้องสอนเป็นภาษาไทยตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และเอกสารประกอบการสอนเป็นภาษาไทย แต่มีภาษาอังกฤษปนบ้าง และอาจารย์ก็ไม่เข้าใจภาษาจีน ไม่

มีตำรา หนังสือ หรือแบบเรียนให้กับนักศึกษาจีนไม่มีเอกสารการสอนให้กับอาจารย์ผู้สอน ทำให้การเตรียมการสอนไม่มีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนไม่ทราบพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษาจีน จึงใช้ภาษาที่นักศึกษาไม่เข้าใจในบางครั้งมหาวิทยาลัยมีการประชุมบ่อยครั้งทำให้อาจารย์ต้องปรับหรือเลื่อนเวลาสอน

3) ปัญหาของนักศึกษาจีน

- นักศึกษามีปัญหาการสื่อสาร ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่สำคัญที่สุด ไม่เข้าใจกระบวนการลงทะเบียน การสั่งงาน และการทำงานเป็นทีมกับนักศึกษาไทย ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ดีพอ มีความรู้ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ
- นักศึกษาจีนบางคนไม่ตั้งใจเรียน ขาดความรู้พื้นฐานในบางสาขา เช่น บัญชี ทูจริตในการสอบ ลอกการบ้าน หนีเรียน
- มีปัญหาในการปรับตัวและการดำรงชีวิตในเมืองไทย มีปัญหาด้านบุคลิกภาพ ไม่รักษาความสะอาด ไม่รีดผ้า ไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย

4) ความประทับใจของอาจารย์ในตัวนักศึกษาจีน

- มีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา มีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน หมั่นฝึกฝนตนเอง ขยันทำการบ้าน เรียนรู้ทาง Internet ได้เอง ส่วนใหญ่นักศึกษาหญิงจะขยันกว่านักศึกษาชาย
- มีน้ำใจ อธิษาศัยดี มารยาทดี ช่วยเหลือเพื่อน ไม่ก้าวร้าว ไม่ทะเลาะวิวาท ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง น่ารัก เรียบร้อย สุภาพ อ่อนน้อม เคารพเชื่อฟังอาจารย์ มีสัมมาคารวะ พูดจาไพเราะ
- กล้าแสดงออก เมื่อไม่เข้าใจจะถาม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบตรงต่อเวลา ประหยัด มีมุมมองเชิงธุรกิจ

5) สิ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตควรปรับปรุง

- พัฒนามาตรฐานความรู้ภาษาไทยของนักศึกษาจีน ควรมีการทดสอบความรู้และสอนเสริมให้พร้อมก่อนเข้าศึกษาหรือสอบเพิ่มเติมสำหรับผู้สนใจพิเศษ ควรจัดให้พักในหอพักร่วมกับนักศึกษาไทย เรียนร่วมกับนักศึกษาไทย หรือพักอาศัยกับครอบครัวไทย
- การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ควรอบรมอาจารย์ในเรื่องวิธีสอนชาวต่างชาติ อาจารย์ควรเรียนรู้ภาษาจีน และควรเลือกผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีมาสอน ควรคัดเลือกอาจารย์ที่สมัครใจและรักการสอนศิษย์ ควรได้รับการอบรมเรื่องการเขียนตำรา และการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และอาจารย์ควรได้รับการปฐมนิเทศและทราบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในการรับนักศึกษาจีนเข้าศึกษา
- ปรับปรุงสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น มีหนังสือ ตำราแบบเรียน สื่อการสอนต่างๆ เอกสารประกอบการสอน ปรับปรุงตำราให้ง่ายขึ้น อาจใช้ภาษาอังกฤษผสม หรือจัดทำเอกสารคำสอนเป็น 2 ภาษา ควรมีบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องปรับปรุงห้องเรียนให้มีจำนวนเพียงพอและซ่อมเครื่องฉายแผ่นใสให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

- การปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร ควรจัดรายวิชาพื้นฐานสำหรับชาวต่างประเทศให้มากกว่าที่มีอยู่เดิม และควรแยกสอนของทักษะให้แก่ชาวต่างประเทศที่ต้องการพิเศษ เช่น การเขียนบทร้อยกรองภาษาไทย เนื่องจากนักศึกษาบางคนชื่นชอบและต้องการเรียน ควรมีหลักสูตรเฉพาะด้านที่ชัดเจน มีคำอธิบายรายวิชาที่ปฏิบัติได้จริง ควรวางแผนการสอนล่วงหน้าแต่ละภาคการศึกษา ควรลงนามร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในจีนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรมและควรจัดให้มีทัศนศึกษานอกสถานที่ให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ชีวิตของนักศึกษาจีนในประเทศไทย

6.4 การอภิปรายผลการวิจัย

เป็นที่สังเกตว่าผลการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสอดคล้องกันทุกเรื่องทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ซึ่งอาจอธิบายได้ดังนี้

6.4.1 การอภิปรายผลเชิงปริมาณ

ตามที่ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า นักศึกษาจีนเรียงลำดับทัศนคติต่อการจัดการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากมากไปหาน้อยคือ

1. ความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา ($\bar{x} = 3.94$)
2. ความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ ($\bar{x} = 3.90$)
3. คุณภาพอาจารย์ ($\bar{x} = 3.79$)
4. คุณภาพการให้บริการและความสะดวกที่ได้รับ ($\bar{x} = 3.78$)
5. คุณภาพบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.65$)

ดังรายละเอียดในข้อ 4.2.1 นั้น

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยของ ชิตากัญญ์ เล่าชู (2554) เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาจีนต่อหลักสูตรบริการธุรกิจ แขนงธุรกิจระหว่างประเทศที่วัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 6 ด้าน ซึ่งพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในระดับ “ปานกลาง” ทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้าน ปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ จะเห็นความสอดคล้องของ 3 ข้อหลังที่มีคะแนนต่ำ ทั้งในกรณีงานวิจัยนี้ และกรณีงานวิจัยของชิตากัญญ์ เล่าชู (2554) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และบริการวิชาการเป็นหลัก แสดงว่า นักศึกษามีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การส่งเสริมการศึกษาของนักศึกษา เพื่ออำนวยการให้นักศึกษาไว้ในสถาบันการศึกษาของ Tomkinson et al. (2002) ข้อ 3 และ 5 ซึ่งเน้นย้ำการตอบสนองความต้องการของนักศึกษา สนับสนุน และแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมในการศึกษา แก้ปัญหาการเรียน และความเป็นอยู่ส่วนตัวของนักศึกษา ในกรณีงานวิจัยนี้ได้ค้นพบว่า นักศึกษาให้คะแนนในระดับต่ำกับบริการห้องสมุด และ บริการเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยก็พบเหตุผลที่จะปรากฏในตอนต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเป็นรายด้าน อภิปรายได้ดังนี้ โดยเรียงลำดับจากระดับทักษะที่ต่ำกว่า ไปสู่ระดับทักษะที่สูงกว่า เพื่อเป็นการนำไปแก้ไข / ปรับปรุงคือ

1) คุณภาพบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือ บริการ Internet ถัดมาคือ บริการการใช้ห้องสมุด เพราะอยู่ในระดับต่ำกว่าข้ออื่นๆ

2) คุณภาพอาจารย์ การเรียงลำดับจากคะแนนระดับทักษะของนักศึกษาแสดงว่า ประเด็นแรกที่ต้องปรับปรุงคือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการแนะนำ เรื่องการประกอบอาชีพ ด้วย ถัดมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีความสะดวกในการเข้าพบมากขึ้น เพื่อขอคำแนะนำ และต่อไปคือ อาจารย์ผู้สอนควรให้คำแนะนำนักศึกษาในการแก้ปัญหา และอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำในเรื่องการเรียนและช่วยเหลือนักศึกษาในด้านความเป็นอยู่ด้วยความคิดเห็นเหล่านี้ของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ University of Louisiana System (2008) ที่แนะนำให้มหาวิทยาลัยพัฒนาอาจารย์และบุคลากรให้มีคุณภาพ มีจิตสำนึกในการดูแล ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิดแบบมืออาชีพ

3) คุณภาพการให้บริการและความสะดวกที่ได้รับ มีประเด็นที่สะท้อนความต้องการของนักศึกษา 2 ข้อคือ การปรับปรุงสวัสดิการต่างๆ ที่นักศึกษาต่างชาติควรได้รับและความสะดวกในการติดต่อกับมหาวิทยาลัย ความต้องการเช่นนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำรงของนักศึกษา University of Western Sydney) ที่แนะนำว่าควรให้ความอบอุ่นแก่นักศึกษาเพื่อป้องกันความรู้สึกโดดเดี่ยวหรือแปลกแยก โดยจัดให้มีการปฐมนิเทศทั้งก่อนเข้าศึกษาและเมื่อศึกษาแล้วจัดให้มีการปรับสภาพแวดล้อม สนับสนุนให้มีชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย

4) ความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ เห็นได้ชัดว่า นักศึกษารู้สึกว่าระดับทักษะต่อความปลอดภัยในหอพัก และการเดินทางมาเรียนในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกันกับ กลยุทธ์ของ University of Louisiana System (2008) ที่กล่าวถึง การให้ความสำคัญกับหอพักหรือที่อยู่อาศัยของนักศึกษาตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น รับประทานอาหาร การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และกิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นต้น

5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ข้อนี้ไม่ใช่ปัญหา เพราะนักศึกษามีความเห็นที่ได้รับคำแนะนำจากเพื่อนง่ายขั้นเรียนในระดับเห็นด้วยมาก

6) ความต้องการของนักศึกษาจีน พบว่าเมื่อจบการศึกษาแล้ว ต้องการประกอบอาชีพค้าขายเป็นส่วนใหญ่ทั้งนี้ เพราะนักศึกษาทั้งหมด เป็นนักเรียนทุนส่วนตัวได้รับการสนับสนุนจากบิดา/มารดาหรือผู้ปกครอง และต้องการทำงานในประเทศไทยเมื่อจบการศึกษาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maxwell (1973) ส่วนความต้องการอื่นๆ มีสำคัญ 3 ลำดับ แรกคือ อยากรให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียนไทย จีน โดยทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกันเป็นอันดับ หนึ่ง รองลงมาคือ อยากรให้มี “มุนักศึกษาต่างประเทศ” เพื่อพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำ และอยากรให้มหาวิทยาลัยจัดหาที่พักให้นักศึกษาต่างชาติ แสดงว่านักศึกษาสนใจกิจกรรมสังคม และสวัสดิการมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ University of Dundee (2007) ที่เน้นการเตรียมนักศึกษาให้พร้อม และสนับสนุนเชิงสังคม และส่วนบุคคลให้สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนมหาวิทยาลัยได้

สำหรับการทดสอบสมมุติฐาน ซึ่งมีทั้งหมด 8 ข้อนั้นสรุปได้ดังนี้ คือ

1) สมมุติฐานที่ 1 และ 2 นักศึกษาที่เรียนต่างคณะกันหรือชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบไม่พบความแตกต่าง เป็นการปฏิเสธสมมุติฐานข้อนี้ แสดงว่านักศึกษาอื่นชั้นปีต่างๆ มีพัฒนาต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะต่างๆ ในภาพรวม และรอบด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่ามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของคณะต่างๆ อยู่ในระดับเดียวกัน

2) สมมุติฐานที่ 3 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันผลการทดสอบพบว่า สมมุติฐานได้รับการยอมรับ โดยนักศึกษาชายมีระดับทัศนคติสูงกว่านักศึกษาหญิง ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ยกเว้นด้านคุณภาพบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งไม่พบความแตกต่าง แสดงว่าปัญหาในเรื่องบริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกคนเห็นคล้ายคลึงกัน ส่วนด้านอื่นนั้น เพศหญิงมีระดับทัศนคติต่ำกว่า เพราะมีความคาดหวังสูงกว่าเนื่องจากมีความละเอียดมากกว่าเพศชายตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นเรื่องปกติสำหรับสตรีเพศทั่วไป

3) สมมุติฐานข้อที่ 4 นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบระบุว่าทำไม่ได้ เพราะนักศึกษาจีน แทบทั้งหมดอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน อายุจึงไม่ใช่ตัวแปรที่จะนำมาใช้ทดสอบได้

4) สมมุติฐานที่ 5 นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนภาษาไทยต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนต่างกัน ผลการทดสอบ ได้รับการยอมรับในภาพรวม และในรายด้านเพียง 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพอาจารย์ และด้านคุณภาพการให้บริการและความสะดวกที่ได้รับ โดยที่กลุ่มที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่เรียนภาษาไทยมาเพียง 1 ปี ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่ม 1 ปี มีระดับทัศนคติเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่นแสดงว่ากลุ่มที่รู้ภาษาไทยดีกว่าจะมีระดับทัศนคติต่ำกว่า อาจเป็นเพราะมีความเข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ลึกซึ้งกว่า จึงสังเกตเห็นปัญหามากกว่าก็เป็นได้

5) สมมุติฐานที่ 6 นักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่าได้รับการยอมรับในภาพรวม ส่วนรายด้านมีเพียงด้านเดียว ที่ได้รับการยอมรับคือ ด้านคุณภาพอาจารย์แต่เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ กลับไม่พบความแตกต่าง แสดงว่า ระดับอิทธิพลของอาชีพบิดามารดา ต่อทัศนคติการเรียนการสอน มีน้อยเกินไปกว่าที่จะพบความแตกต่างกัน ของระดับทัศนคติ

6) สมมุติฐานที่ 7 นักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันในภาพรวมได้รับการปฏิเสธแต่ในรายได้ ได้รับการยอมรับเพียงด้านเดียว คือ คุณภาพอาจารย์ และกลุ่มที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม B⁺ และ B แตกต่างจากกลุ่ม C และ D⁺ โดยที่กลุ่มแรก มีระดับทัศนคติต่ำกว่ากลุ่มที่ 2 แสดงว่านักศึกษาที่เรียนดีกว่าจะพบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มากกว่า นักศึกษาที่เรียนไม่ดี ซึ่งเป็นไปในทิศทางทำนองเดียวกันกับการเปรียบเทียบ นักศึกษาหญิง-ชาย ที่มี “ความละเอียดอ่อน” ต่างกันนั่นเอง

7) สมมุติฐานที่ 8 นักศึกษาที่มีเหตุผลที่เลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าในภาพรวมและรายด้าน 2 ด้าน มีความต่างกัน คือ ด้านความเหมาะสมของสถานที่ สิ่งแวดล้อม และ

บรรยากาศ กับด้านคุณภาพอาจารย์และกลุ่มที่แตกต่างคือกลุ่มที่เลือกมาเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเพราะผู้ปกครองแนะนำ ซึ่งมีคะแนนระดับทักษะสูงกว่ากลุ่มอื่นแสดงว่าการแนะนำของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทักษะของนักศึกษาจีนต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย จึงควรให้ความสำคัญกับ ทักษะของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ข้อหนึ่งของ University of Louisiana System (2008) ที่ให้ความสนใจนักศึกษากลุ่มน้อยที่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป ในด้านเชื้อชาติ สัญชาติ วัฒนธรรมภูมิหลังของครอบครัว โดยจัดหลักสูตรพิเศษตอบสนองความต้องการของนักศึกษาเหล่านั้น

6.4.2 การอภิปรายผลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากประชากรที่ศึกษาทั้งหมด ทั้ง 3 กลุ่ม ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในข้อ 6.3 ทั้งในด้านการสัมภาษณ์นักศึกษาจีน เพื่อนไทยและอาจารย์ผู้สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนการทำ Focus group กับนักศึกษาจีน อาจนำมารวมกันเพื่อให้เกิดความกระชับในการอภิปราย เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์หรือการจูงใจ

จากผลการสรุปจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์รายบุคคลจะสังเกตเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยในประเทศจีนมีอิทธิพลในการประชาสัมพันธ์หรือจูงใจในการทำให้นักศึกษาจีนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมากที่สุด รองลงมาก็เป็นอาจารย์จีน แล้วก็เพื่อนจีนตามลำดับ ซึ่ง 3 อันดับข้างต้นนี้ถือได้ว่าเป็นตัวกลางที่สำคัญ หรือเป็นช่องทางในการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจะสามารถประชาสัมพันธ์ให้ได้ผลที่สุด

2. การส่งเสริมในการศึกษาต่อของนักศึกษาจีน

ผลการศึกษาพบว่าบิดามารดาหรือครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยเหลือส่งเสริมและมีอิทธิพลในการศึกษาต่อของนักศึกษา ดังนั้น ค่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกเรียนของนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยหนึ่งของประเทศไทยที่มีค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่แพง ค่าใช้จ่ายอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเลือกเรียนได้ แต่ต้องมีข้อมูลหรือประชาสัมพันธ์ในรายละเอียดของมหาวิทยาลัยฯ ให้ชัดเจน จึงจะเป็นโอกาสกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในอนาคต

3. การเลือกมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยฯ

ปัจจัยจากการที่นักศึกษาจีนเลือกที่จะเข้ามาเรียนในราชภัฏสวนดุสิต เป็นเพราะมหาวิทยาลัยมี MOU ระหว่างกันกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนและต้องเป็นไปตามกฎข้อบังคับการศึกษาของมหาวิทยาลัยจีน ในการสำเร็จการศึกษา นักศึกษาชอบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพราะไม่แพงมีชื่อเสียง และมีสาขาวิชาที่นักศึกษาอยากเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาจีนอย่างมาก และจะคิดว่ามหาวิทยาลัยจะพยายามสร้างทัศนคติที่ดีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ต่อไปในอนาคต

4. การเป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัยฯ

จากการวิเคราะห์พบว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับ หนึ่ง ที่นักศึกษาจีนรู้จักและตัดสินใจที่จะเลือก ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงที่สุดอยู่

แล้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอาจไม่สามารถแข่งขันได้ แต่ในอันดับที่ สอง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยให้นักศึกษาจีนสามารถเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และเห็นข้อได้เปรียบ อาทิเช่น ค่าเทอมหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ จะสูงกว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นต้น

5. ความสัมพันธ์กับเพื่อน

การมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในประเทศไทยระหว่างที่มาศึกษานั้น ช่วยให้นักศึกษาจีนได้รับประโยชน์ และได้รับความช่วยเหลือและสะท้อนให้เห็นถึงความมีน้ำใจ มิตรไมตรี ของเพื่อนที่ประเทศไทยซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความประทับใจและแรงดึงดูดให้นักศึกษาจีนอยากเข้ามาเรียนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

6. ทักษะศึกษา/การศึกษาดูงาน

สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยที่นักศึกษาจีนได้ไปเยี่ยมชม และดึงดูดความสนใจกับนักศึกษานั้นส่วนใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวประเภททะเล ร้อยละ 53.04 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่สำรวจ อาทิเช่น ทะเลกระบี่ ทะเลจังหวัดภูเก็ต ทะเลหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทะเลพัทยา จังหวัดชลบุรี เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

7. การส่งเสริมในการศึกษา

ในการส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มนักศึกษาจีนจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ของจีนควรมีการจัดสรรเงินทุนสนับสนุน เช่นให้ทุนการศึกษากับนักศึกษาต่างชาติบ้าง เพื่อเป็นการทำตลาดในอนาคต อย่างเช่น ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน จะให้ทุนการศึกษาหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาต่างชาติเข้าไปเรียนในจีน ให้ความรู้แก่นักศึกษาต่างชาติ เพื่อถ่ายทอดภาษา สังคม วัฒนธรรมจีนให้ต่างชาติได้รับรู้ ทั้งเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และจะเป็นตลาดในอนาคต รวมทั้งจุดประสงค์อื่นๆ ที่แฝงมาอีกด้วย เป็นต้น

8. การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะไปประกอบอาชีพ ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งอาจมองได้หลายมุมมองว่า หลังจากที่นักศึกษาเข้ามาเรียนแล้วเกิดทัศนคติที่ไม่ชอบประเทศไทย คนไทยและด้านอื่นๆ ในไทย หรือว่าเพราะว่าอยากกลับไปพัฒนาประเทศบ้านเกิด อยู่บ้านเกิด ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญในการที่จะต้องหาคำตอบในการสำรวจครั้งต่อไป และบางส่วนเลือกที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทย ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้บุคลากรที่เป็นอาจารย์หรือครูจากจีนจริงๆซึ่งภาษาหรือสำเนียงจะชัดเจนกว่าครูคนไทยในการสอนนักศึกษา หรือบางคนอยากเข้ามาทำธุรกิจค้าขายหรือทำงานในบริษัทจีนในไทย ซึ่งแน่นอนว่าหากคนจีนได้เรียนรู้ภาษาไทยด้วยแล้วจะมาแย่งอาชีพคนไทย เพราะเรื่องภาษาจีน คนไทยมีอาจเทียบเท่ากับเจ้าของภาษาได้แน่นอนว่า คนไทยควรเตรียมการรับมือเรื่องการว่างงาน เพราะบริษัทจีนหรือบริษัทไทยที่ติดต่อ ส่งออกเกี่ยวกับจีนทั้งหลาย จะจ้างคนจีนแน่นอน เพราะคนจีนไม่ใช่เหนือกว่าคนไทยเฉพาะภาษาจีนเท่านั้น แต่ยังรู้เรื่องสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจีนเป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งทำให้ง่ายกว่าในการติดต่อกับจีนกันเองแน่นอนในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ

6.4.3 การอภิปรายผลการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1) นักศึกษาจีนประสบปัญหาในการปรับตัวทั้งทางด้านวิชาการ และสังคม ด้านวิชาการเกิดจากปัญหาการใช้ภาษาไทยอยู่ในระดับไม่สูง ส่วนด้านสังคมอยู่ที่การไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย

2) นักศึกษาจีนทุกคนเป็นนักเรียนทุนส่วนตัวและครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจไม่สูง จึงมีความประหม่อมามาก

3) บรรยากาศในชั้นเรียนไม่ดี เพราะนักศึกษาไม่ค่อยเข้าใจภาษาไทย และอาจารย์ก็ไม่รู้ภาษาจีน เกิดปัญหาในการสื่อสาร ทำให้เบื่อหน่าย นักศึกษาจีนสนใจที่จะเรียนร่วมกับนักศึกษาไทย แต่มีเพียงบางวิชาที่สามารถจัดให้มีได้

4) เป้าหมายทางการศึกษาของนักศึกษาจีน ส่วนใหญ่ คือประกอบอาชีพอิสระ เช่น ค้าขาย จึงต้องการตัดทวงความรู้อย่างเต็มที่ แต่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะอุปสรรคด้านภาษา

5) ความผูกพันระหว่างนักศึกษาจีนกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตยังไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องกันว่า นักศึกษาจีนมีอัธยาศัยดี มีสัมมาคารวะ กล้าแสดงออก กล้าถาม ในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ และตั้งใจศึกษา แต่มีอุปสรรคทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งที่พักอาศัย การเดินทาง บริการห้องสมุดความห่างเหินจากอาจารย์ทำให้ความผูกพันไม่สามารถพัฒนาขึ้นให้มากเท่าที่ควรทั้งๆ ที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่ออาจารย์

6.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการคือ (1). เพื่อแสวงหาแนวทางการเพิ่มจำนวนนักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนให้เข้ามารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2) เพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงให้บริการเชิงวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตให้แก่นักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้อาศัย Model ของ Tinto ซึ่งได้พัฒนาแล้วในบทที่ 2 มาใช้เป็นกรอบแนวความคิดการอ้างนักศึกษา Tinto (1993) ระบุว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นักศึกษาคงอยู่หรือออกจากมหาวิทยาลัยมี 6 ประการคือ (1). การปรับตัวทางวิชาการ (2). การปรับตัวทางสังคม (3). สถานภาพทางเศรษฐกิจ (4) ประสบการณ์ทางการศึกษา (5). เป้าหมายทางการศึกษา (6). ความผูกพันต่อสถาบันการศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการให้บริการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาจีน และเพิ่มจำนวนนักศึกษาที่เข้ามารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยยุบรวมเป็น 3 ประเด็นคือ (1). การปรับตัวทางวิชาการและประสบการณ์ทางการศึกษา (2). การปรับตัวทางสังคมและการสร้างความผูกพันกับสถานศึกษา (3). สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว และเป้าหมายของนักศึกษา ต่อมา วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยเชิงปริมาณในบทที่ 4 และผลการวิจัยเชิงคุณภาพในบทที่ 5 มาสังเคราะห์ แล้วสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

6.5.1 การส่งเสริมประสบการณ์ทางการศึกษาและการปรับตัวทางวิชาการ มหาวิทยาลัยควรดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- พัฒนาหลักสูตรใหม่ให้เหมาะสมกับนักศึกษาจีนควรปรับให้ “ง่าย” แต่ “เข้มข้น” และชัดเจน จัดให้มีการสอนเสริมภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมไทย รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของบางกลุ่ม จัดหลักสูตรรายวิชาพื้นฐานสำหรับชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น พัฒนามาตรฐานความรู้ภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยที่นักศึกษาจีนควรเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาควรทดสอบความรู้และสอนเสริมสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการทดสอบ ควรจัดให้เรียนร่วม และทำกิจกรรมผ่านการทดสอบ ควรจัดให้เรียนร่วม และทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาไทย และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยจีน

- พัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ผู้สอน โดยเริ่มจากปรับความเข้าใจในนโยบายการรับนักศึกษาจีนของมหาวิทยาลัย ฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการสอน/ให้คำปรึกษานักศึกษาจีน ให้มีความรู้ภาษาจีนเพิ่มขึ้น คัดอาจารย์ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้มาสอน และเลือกเฉพาะอาจารย์ที่มีเมตตา รักศิษย์และรักการสอน ควรมีการประเมินผลและจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กันเป็นประจำ

- ปรับปรุงบริการสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้ง Internet ความเร็วสูง จัดให้มีเอกสารประกอบการสอน หนังสือ แบบเรียน ตำรา แจกนักศึกษา ตลอดจนจัดให้มีบริการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุด และมีบัตรยืมหนังสือจีนในห้องสมุด

- จัดให้มีระบบช่วยเหลือนักศึกษาจีนทางวิชาการ เช่น เพื่อนไทยช่วยเพื่อนจีนในลักษณะพี่เลี้ยงหรือครูฝึก ตลอดจนกิจกรรมเสริมวิชาการอื่นๆ

6.5.2 การส่งเสริมการปรับตัวทางสังคม

- จัดให้มีนักศึกษาจีนพักอาศัยกับครอบครัวไทย จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ให้มากขึ้น ให้ความรู้ในเรื่องการเดินทาง ที่อยู่อาศัย อาหาร สถานที่ท่องเที่ยว สนับสนุนกิจกรรมรื่นเริงระหว่างนักศึกษาไทย จีน และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สนับสนุนการจัดกิจกรรม วันเทศกาลจีน เช่น จัดนิทรรศการวันตรุษจีน งดการเรียนการสอน มีสถานที่จัดกิจกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมการจัด “มุนักศึกษาต่างชาติ”

- จัดที่พักให้มีความปลอดภัย สะดวกต่อการเดินทางมาเรียน อำนวยความสะดวก เช่น รถรับ-ส่ง บริการโทรศัพท์ทางไกล มีธนาคารในทุกวิทยาเขต นักศึกษาปีแรกควรจัดให้ศึกษาที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีการขายอาหารจีนในห้องอาหารของมหาวิทยาลัย ให้มีห้องประกอบอาหารจีนได้ในหอพัก มีจุดบริการโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ มีบริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำงานนอกเวลาเรียน

6.5.3 การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักศึกษา

จีน

- จัดให้มีทุนสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาจีนและประชาสัมพันธ์เผยแพร่
- จัดกิจกรรมแนะนำหลักสูตรต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนดูงานระหว่างนักศึกษาไทย-

จีน

- สอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักศึกษาจีนโดยอาจผ่านระบบ Internet
- จัดหลักสูตรให้มีวิชาเลือกที่หลากหลาย และมีอาจารย์ที่มีชื่อเสียงรับผิดชอบ
- จัดทำรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ ทั้งภาษาไทย จีน และอังกฤษ รวมทั้ง

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนแบบสื่อผสม (mixed media) โดยร่วมมือใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัยในจีนที่ทำ MOU ไว้แล้ว พร้อมทั้งทำการประชาสัมพันธ์ และอาจขยายเครือข่ายให้มากขึ้น ควรมีการประเมินผลการทำ MOU ทุกปี และนำผลมาปรับปรุง

ข้อเสนอแนะทั้ง 3 ประการนี้สอดคล้องกับหลักการธำรงนักศึกษาทั้ง 6 ข้อของ Tinto ได้เป็นส่วนใหญ่

6.5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัยข้างต้นพบว่า มีจุดสำคัญที่ควรมีการวิจัยเพิ่มเติม ดังนี้

1. การวิจัยประเมินผล MOU กับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. การศึกษาแนวทางการขยายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. การส่งนักศึกษาไทยไปศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มเติมจากที่เคยทำ MOU ไว้แล้ว
4. แนวทางการพัฒนาอาจารย์ให้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาจีน